

Igor Kolarov

KUĆA
HILJADU
MASKI

roman za dve gitare i aulos

mala laguna

Copyright © Jelena Davidović Kolarov, 2006
Za ovo izdanje © Laguna, 2019

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

KUĆA
HILJADU
MASKI

roman za dve gitare i aulos

1. VILJUŠKA IZ TOLEDA

Zovem se Efi.

Šta još da kažem o sebi?

Bacila sam tetkin televizor kroz prozor, ubola sam viljuškom svog debelog mačka Hanibala Prvog (da proverim da li je živ), stavila sam gumenu zmiju na policu sa voćem u prodavnici.

Ima još nešto.

Ja nikada ne spavam.

2. NEVIDLJIVA EFI

Ja nisam neko o kome je lako misliti.
Prosto ne znam odakle da počnem da razmišljam o sebi.
Ako i pokušam, dođe mi da se prevrnem naopačke.

Ipak, sve se može reći o svakome. Na primer:
Efi je sneg.
Efi je mungos.
Efi je problem.
Efi je beskrajna noć.

Ja sam džungla bez izlaza.
Tako stoje stvari.

3. KUTIJICA ZA ISTA PITANJA

- Zaboga, Efi, zašto ne možeš da budeš kao ostale devojčice? – pita tetka.
- Zato što je svet pun ostalih devojčica.

Istina, ni ona nije bila kao druge tetke.

4. DOM DESET PORODICA

Tetka, mačak Hanibal Prvi i ja smo živeli na drugom spratu stare zgrade u ulici Erika Satija broj 9.

Zgrada je imala tri sprata i potkrovlje. Na stepeništu koje je vodilo do potkrovlja nalazile su se metalne rešetke i vrata koja su uvek bila zaključana. U potkrovlju niko nije živio. Poznavala sam sve stanare i naravno, svi su me pomalo izbegavali. Ha, ha.

Zgrada je bila najstarija u ulici i jedna od najstarijih u gradu. Pokušala sam da izračunam koliko je mogla da ima stanara od nastanka pa do danas.

Rezultat: mnogo.

5. PLANETA HANIBAL PRVI

Da li mačke sanjaju?

Sigurno.

Ali Hanibal Prvi je bio lenčuga nad lenčugama, tako da to u njegovom slučaju ne važi.

Hanibal Prvi se po ceo dan izležavao.

Bio je ogroman. Mislim, zaista ogroman. Grdosija. Bio je u stanju da proguta brdo hrane. Nije bio izbirljiv, jeo je sve. Proždrljivac.

Postoji hiljadu načina na koji se mačke suše posle kupanja. To jest, ako se kupaju. Hanibala Prvog sam sušila tako što bih ga privezala za luster tetkinim dokolenicama. Veličanstven prizor. Nikad se nije bunio, bio je previše lenj za tako nešto.

Moram da priznam.

Hanibal Prvi me je fascinirao.

6. MALA PUSTINJA

Želela bih da kažem nešto o maloj Efi. Ali ne umem. O Efi od pre osam godina, ili od pre dve godine. Šta sam osećala kada sam imala šest godina? Ne znam. Sećam se događaja, ali se ne sećam sebe. Kao da imam tuđa sećanja.

To znači da je moja glava poluprazna.

7. GALERIJA

Elena D, moja najbolja jedina prijateljica, naslikala je više od 120 mojih portreta. Ona je slikarka. Imala je atelje u centru grada.

Elena D zna da je moje sećanje bušno kao sir.

Pitala sam je jednom, u ateljeu:

- Zašto sam ja na svim ovim slikama?
- To nisi ti - rekla je. - To je tvoja prošlost.

8. CIPELA SA DRUGE STRANE

Nekoliko napomena o Hanibalu Prvom.

- Hanibal Prvi je ogromna, matora zagonetka.
- Hanibal Prvi nije pile.
- Hanibal Prvi nije cipela.
- Hanibal Prvi je idiot. Povremeno.
- Rođen je istog meseca i iste godine kao i ja.
- Pa ipak, ja nisam Hanibal Prvi, a on nije Efi.
- Lakše je biti mungos, nego Hanibal Prvi.
- Zapalila sam mu rep. Dvapat.
- Hanibal Prvi je najćutljiviji mačak u kosmosu.

9. NOVA SLIKA

- Obuci to – rekla je Elena D i tutnula mi u ruke raskošnu vizantijsku haljinu. – Želim da uradim tvoj portret u tome.
- Još jedan? Zar ih nemaš već dovoljno?
- Nemam. Osim toga, imaš prelepo lice.

Prelepo lice?

Kako da ne.

Nos. Da počnemo od njega. Predugačak je i pegav. Uši su mi čas male, čas velike. Isto kao i oči. Podočnjaci me čine starijom bar godinu dana. Dalje. Ruke su mi tanke kao trska, a noge debele. Ravna stopala, čvornovata kolena, uska ramena. Da ne nabrajam dalje. To sam ja. Eto.

Volela bih, ipak, da mi je nos još duži.

To je nekako zanimljivo.

10. MISTERIOZNA BOJA

Elena D je imala 29 godina i bila je tačno 17 godina starija od mene. Ako to nekog zanima.

Opčinjavala me je boja njenog glasa. Boja starih knjiga. Boja razbijanja jaja kada se pravi omlet. Boja Bajkalskog jezera.

Kao kod onih koji spavaju, pretpostavljam.

Kada jedan poseban san padne kao kiša, i opere sve.

11. NOVE NAPOMENE O HANIBALU PRVOM

S vremena na vreme, Hanibal Prvi je umeo da iznenadi. Recimo, njegov specijalni pogled. Od toga nije bilo odbrane. Izgledao je kao da će da progovori.

Sasvim je verovatno da bi njegova prva rečenica mogla biti jedna od ovih:

- Daj mi da jedem, Efi, umirem od gladi.
- Divan sam, zar ne? Dozvolio sam ti da me imaš.
- Tvoja jedina svrha je da me maziš, pomiri se s tim.
- Glupačo, prestani da me guraš u rernu, zar ti ličim na prase?!

Ali, kao što sam već rekla, on je bio najćutljiviji mačak u kosmosu.

12. ARČIMBOLDO U LONCU

Kopala sam po stvarima Elene D u ateljeu. Među stotinama njenih knjiga i slika pronašla sam slikara Arčimbolda. Otkrila sam ga bez ičije pomoći.

Đuzepe Arčimboldo.

Rođen je 1527, a umro 1593. godine. To je sve što treba da znam o njemu.

To je to. Da sam ja slikar, slikala bih kao on. Bila bih Arčimboldo, nema sumnje. On je spajao na slikama razno voće (kruške, jabuke, grožđe), drveće, travu, životinje i ribe i tako pravio portrete raznih čudaka.

Poželela sam da skupim sve njegove slike i skuvam ih za ručak.

13. UMETNOST VATRE, ZAČINA I TIŠINE

Na kraju krajeva, to je bila istina.

Bila sam majstor u pripremanju jela. Mogla sam da uradim šta god sam zamislila. Bilo je dovoljno da opipam neku namirnicu i već sam znala šta od nje mogu da napravim.

Elena D je govorila da imam dar za stvari. Mogla sam da ih promenim, da ih učinim drugačijim.

Jednostavno je. Potrebno je samo začutati. Stvari će same ispričati svoju priču.

– Sve diše – rekla sam Eleni D.

14. SEDAM OPISA TETKE

Tetka je radila kao noćni čuvar u fabrici hrane za bebe. To znači da smo na neki način slične. Obe smo znale kako izgleda noć. Osim ako nije dremala na poslu. Ali, svejedno.

Ko je zaista moja tetka?

Opis prvi: Tetka je gladijator. Ne znam zašto. Ova misao mi se dugo mota po glavi.

Opis drugi: Tetka ima dara za baštovanstvo, ali nema baštu.

Opis treći: Tetka je trapava. Pravi je majstor za nered.

Opis četvrti: Tetka čita stripove.

Opis peti: Tetka nosi mindušu u nosu.

Opis šesti: Tetka je, ponekad, nežna kao povetarac.

Opis sedmi: Tetka ćuti duboko, od glave do pete. Ona ćuti kao što se ćuti u Africi.

Zaključak: Ne poznajem svoju tetku.

Još jedan zaključak: Ne poznaje ni ona mene.

15. VELIKI KRUG, MALI KRUG

Elena D je u atelje dovukla globus.

– Kakva glupa ideja – rekla sam – napraviti kopiju sveta. Iscrtati ga, obojiti, dati naziv planinama, rekama i zemljama. Kad ga ovako gledaš, baš deluje mali, zar ne?

– Da – reče Elena D.

– O čemu razmišljaš? Rasejana si.

– Volela bih da odem, Efi.

– Gde?

– Na neko mesto koje još nije izmišljeno.

16. GITARA ZA DVOJE

- Pričaj mi o mami i tati – zamolila sam tetku.
- Šta želiš da čuješ?
- O muzici.
- U prstima tvoje mame je bila neka magija, znaš. Kada bi počela da svira gitaru, ceo svet bi se okrenuo naopako. Tako je lepo svirala.
- A tata?
- On je lepo slušao. Bili su savršeni.